

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: O. Cernei
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Minciuna, L. Popova, A. Danilov

Dosarul nr. 2ra-1542/17

ÎNCHEIERE

23 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de Golban Ghenadie și Ministerul Justiției al RM,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Golban Ghenadie împotriva Ministerului Justiției al RM privind repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, prin care au fost respinse apelurile declarate de Golban Ghenadie și Ministerul Justiției și a fost menținută hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 21 iulie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 22 aprilie 2016 reclamantul Golban Ghenadie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin sentința Judecătoria Criuleni din 01 noiembrie 2012 a fost achitat în baza art. 264 alin. (4), art. 266 Cod Penal.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2013 a fost casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care reclamantul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor menționate și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare de 6 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A mai indicat că începând cu data de 04 iunie 2013 până la data de 05 august 2013, s-a aflat în penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, executând pedeapsa cu închisoare. În total s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău 63 zile, în condiții degradante și inumane, constatate nu numai de către autoritățile Republicii Moldova, dar și de un șir de instituții internaționale.

Afirmă că, celula cu suprafața aproximativă de 14 m.p. în care a fost deținut era destinată pentru șase persoane, fiind instalate trei paturi etajate, de asemenea

încelulă era amplasat veceul și masa pentru alimentare ce era situată în nemijlocită apropiere cu veceul, în consecință spațiul vital se reducea la 1 m.p. pentru o persoană.

Susține că, aerisirea celulei era asigurată printr-o gaură dreptunghiulară în peretele cu mărimea de 1,17 m.p., gratiile de pe geam erau sudate în așa fel, încât împiedicau considerabil accesul aerului și a luminii de zi în celulă, chiar și în timpul zilei în celulă era întuneric.

Mai indică că podeaua din celulă era din beton din care pe alocuri erau sărite bucăți. Saltelele de pe paturi erau vechi, cu miros urât și pline de insecte. Curentul electric era deconectat zilnic între orele 02:30 -05:30; 10:00 - 12:00; 14:30 - 16:30. Blocul sanitar era situat la distanță de 1 m de la masă și constă dintr-o gaură în podea. Acest spațiu era separat de restul celulei printr-un perete cu înălțimea de circa 170 cm fără ușă, veceul nu era dotat cu rezervor pentru apă curgătoare, însă în gura de veceu curgea apa de la un robinet care servea drept lavoar pentru spălarea deținuților, veselei și era unica sursă de apă potabilă din celulă. Se emana miros continuu și umiditate sporită ce se răspândea în celulă. Celula era invadată de insecte. Accesul la baie era permis doar odată pe săptămână chiar și în zilele cu temperaturi caniculare.

Consideră că anume aceste condiții degradante și inumane de detenție au dus la suportarea unor maladii, cu care a fost contaminat în perioada aflării sale în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău.

Specifică că după ce a fost etapat în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, la data de 07 august 2013 i s-a acordat ajutorul medical, fiindu-i stabilită diagnoza - mezotempanita din stânga.

Susține că condițiile de detenție au fost constatate și monitorizate în multiple rapoarte efectuate de organizații internaționale și jurisprudența CtEDO.

Solicită reclamantul încasarea din bugetul de stat în folosul său a sumei de 330 000 lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat de către stat prin supunerea la o detenție inumană și degradantă.

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 21 iulie 2016 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Golban Ghenadie împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului moral. S-a dispus încasarea în beneficiul lui Golban Genadie de la bugetul de stat prin intermediul Ministerul Justiției suma de 3000 lei cu titlul de prejudiciul moral cauzat prin condițiile de detenție inumane și degradante, în rest, pretențiile reclamantului privind repararea prejudiciului moral, au fost respinse, ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, au fost respinse apelurile declarate de Golban Ghenadie și Ministerul Justiție și a fost menținută hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 21 iulie 2016.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 16 iunie 2017 Golban Ghenadie a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017 și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 27 iunie 2017 și Ministerul

Justiției a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2014 și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurenții au indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 18.04.2017 (f.d. 112), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acestora, recursurile declarate de Golban Ghenadie și Ministerul Justiției se consideră declarate în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Golban Ghenadie și Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a

probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze, că motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Golban Ghenadie și Ministerul Justiției ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Golban Ghenadie și Ministerul Justiției al RM se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță